

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " — "
Egy órára 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj
Hét hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, többesrít
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Dreyfus.

Mindjárt napirendre térhetünk e név — és a hozzákötött kínos ügy fellett. Ideje már.

Tul egy egész hónapra keresztül — aug. 7-ikétől szept. 9-éig — foglalkozott a rennesi haditörvényszék Dreyfus felújított perével. A világ azt várta, hogy mivel a vádat semmi pozitív bebizonyítás nem igazolta, Dreyfust felmentik, de íme a táviró világszerte azt hirdeti, hogy **Dreyfust elítélték.**

Az ítélet, amint a táviró széthordta, nagyon rövid:

„A francia nép nevében!

Dreyfus Alfréd kapitány a Rennesben, a kirendelt hadbíró előtt 1899. augusztus 7-ikétől szeptember 9-ikéig folytatott tárgyaláson beigazoltak alapján bűnösnek mondatik ki és az enyhítő körülményeknek figyelembevételével — 10 évi fogságra ítéltetik.

Megtörtént tehát a század legnagyobb igazságtalansága, ami annál leverőbb hatása az igazság iránt való köz emberi érzésre nézve, mert egy köztársasági államrendszerben élő, tehát következtethetőleg szabad nép nevében követtetett el — katonai bíróság által.

A katonai hatalom tulsúlyát mutatja ez az ítélet, még köztársasági államformában is, ahol pedig feltételeznünk lehetne, hogy a polgári bíróságnak lehet elhatározó joghatálya, oly esetben minden bizonynyal, amelyben a katonai törvényszék már egyszer úgy ítél, hogy ítéletét megsemmisíteni és új tárgyalás alapján újonnan ítélet alá bocsátani kellett, amikor már a katonai rangja és állásából kivetkőztetett vádlottat, a polgári bíróság alá tartozónak méltán tartottuk. Hiszen maga az a legfelsőbb birói szék, amely az első ítéletet megsemmisítette és a per újítását elrendelte — maga sem volt katonai bíróság.

Nem!... Dreyfust ismét tisztí ruhába kellett bujtaní, hogy katonai bíróság ítélhessen felette; amelyről pedig feltételezni lehetett, hogy az első katonai bíróság iránt és annak a hadseregnek becsületére, amelynek kebelében honarulás történhetett, — kimélő tekintettel leend s a tulnyomó antisemitizmus befolyásától sem levén mentes, bizonyítékok hiányában a valódi bűnöst nem találva fel; bűnbakká teszi ismét azt, akil már egyszer ilyené tett, a katonai és antisemita vak-elfogultság.

Hiszen ha úgy lett volna, hogy ez a bíróság az elsőnek szörnyü tévedését

kiigazítja, felfedezi s elfogulatlan ítélettel sulytja a valódi bűnöst; vagy rosszabb esetben, ha a valódi bűnös fel nem fedezhető, a bűnügyi igazságszolgáltatás eivének hódol, mely szerint inkább kilenczvenkilencz bűnös meneküljön, büntetés nélkül, mintsem egy ártatlan lakoljon, a más által elkövetett bűnért! De nem úgy történt!! Mert ama szűkszavú ítéletnek azon kitétele: a tárgyaláson — beigazoltak a lapján — hamis, mivel a tárgyaláson semmi pozitív beigazolás a vádrészéről nem történt, a vélemény, pedig, hogy Dreyfus bűnös, ilyennek tekinthető nem volt, aminél többet a legfőbb tanuk, vagyis inkább kihallgatottak sem tudtak mondani; sőt a védők keresztkérdéseinek tüzeben ezek is vagy zavarba, vagy ellenmondásba keveredtek; magának a vádlottnak nyugodt és méltóságos magatartása s ártatlanságának zavartalan hangoztatása ellenben azt a benyomást tette bíráin kívül minden elfogulatlanra, hogy — valóban ártatlan.

S ha Dreyfus bűnöségét valóban bebizonyítottak vette az ítélkező hadbíró: a kimért „tizévi fogság“ megfélelő-e oly bűnhöz képest, mint a honárulás, amelynek nincs, nem lehet „enyhítő körülménye“? Ez az enyhítés nem a legerősebb bizonyítéka-e annak, hogy a bírakat most sem a tiszta meggyőződés, hanem gyógyithatalan elfogultság vezette az ítélet kimondásban, amely hogy ilyen leend, előre mutatta az az indokolatlan merevség, amelybe burkolódzott, amidőn Panizzardi és Schvarzkoppentanuszkodását amit Labori követelt, s amely világosságot derített volna e relytélybe — elvetette; amit ha feleslegesnek tartott azután, amit Münster herczeg német nagykövet már Hanotaux külügyminiszter, Dupuy miniszterelnök és a köztársaságelnöke előtt 1894 december- és 1895. január havában ismételten kinyilatkoztatott, hogy: „a — császári nagykövetség Franciaországban sem közvetve, sem közvetlenül sohasem állott semmiféle összeköttetésben Dreyfus kapitánnyal“ s amit Bülov német államtitkár, az 1898. január 4-ikén a birodalmi gyűlés költségvetési bizottságában tett ezen nyilatkozatával nemcsak megerősített, hanem ki is terjesztett. „... az Ördögsgigeten levő Dreyfus volt francia kapitány és bármely német közegek közt sohasem volt semmi nem üesszeköttetés vagy viszony“ nem kellett volna-e ezeket a

magas és legilletékesb helyről tett nyilatkozatokat, mint Dreyfus ártatlanságának bizonyítékait elfogadnia s ezek alapján őt felmenteni?

Nem! Amaz elfogultság nagyobb volt e hadbírószágban, mint az igazság kiderítése, legfőbb bizonyítékainak méltánylása és a birói részrehajlatlanság iránti köteleességérzet.

Dreyfust tehát ismét el kellett itélni. A francia hadsereg becsületének megmentésére és a francia nép izalmának lecsendesítéseért.

Elérték-e ezt a célt? .. Nem! .. mert a francia népben több igazságérzetet feltételezhetünk, feltételeznünk kell, mintsem ily ítéletben megnyugtatást nyerhesen.

Mert, habár egy század története, — amelyben köztársaság, császárság, királyság és köztársaság, császárság és köztársaság egymást rövid élet-tartam után váltogatta s köztársaság és despotizmus közt szövetség kötöttet, — azt mutatja is, hogy a francia nép nagyon ingatag államkormányformája és a szabadság megbecsülése tekintetében; de az a nemzet, amely egy század előtt legelőbb és leghathatósabbán proklamálta az emberjogokat, nem lehet érzéketlen a legfőbb emberjog — az igazság iránt; mert ha úgy volna, akkor végképp elvesztette volna önbecsületét és méltó lenne arra, hogy elveszítse az emberiség tiszteletét is, amely a szabadságot és igazságot iker-testvérnek tartja... s méltó, hogy amint veszni tért — megis találja dicsőtelen sorsát: kiszorítását az emberiség helyes életirányát intéző nemzetek sorából.

Szeptember 10.

Mint Erzsébet királyné halálának napja gyásznap marad sokáig a magyar nemzet előtt — bizonyosságul annak, hogy e nemzet megtudja becsülni az érdemet s kegyelettel megőrzi annak emlékét, aki erre érdemes. A Nemzet szívében őrzött emlék legfényesebb és legmaradandóbb — inkább mint még a Szent-György téren felállítandó márványemlék is.

A gyászünnepeket megtartották a budai koronázó Mátyástemplomban, Triesztben, Innsbruckban, Prágában st. A bécsi kapuczinus templom alatti sírboltot, ahol Erzsébet királyné koporsója van, rendkívül sokan látogatták. Az 1848/9-es honvédek országos központi bizottsága mai napon tartott gyászmisét a belvárosi templomban. Még a nyári színházakban is figyelemmel voltak a gyásznapra. Az állami kezelés alatt álló iskolák szünetelvéen szintén áldoznak ma Erzsébet királyné emlékének.

Hazai virágok a királyné koporsójára. A földművelésügyi miniszter intézkedett, hogy szeptember hó 11-én Erzsébet királyné koporsójára a gödöllői korona

uradalom mezei virágokból font koszorút helyezzen. A koszorú széles nemzeti színű, aranyrojtokban végződő selyemszalagján a következő felírás van:

„Erzsébet királyné kegyeletes emlékének a gödöllői urodalom.”

A koszorút egy miniszteri tisztviselő vitte Bécsbe.

Erzsébet királyné emlékfai. Megjelent a földmivelésügyi miniszter kiadásában az Erzsébet királyné Emlékfai című könyv, mely a boldogult királyné emlékének megörökítése céljából eszközölt faültetéséről s emlékművek létesítéséről számol be. Mint a könyv adatai bizonyítják, a földmivelésügyi miniszternek tavalyi felhívása nem maradt hatás nélkül s alig egy év leforgása alatt a faközvetítők hirdetik a fenékelt lelek hervadhatatlan érdemeit. A körlevél kibocsátása óta 1899. július végéig

tülevelű fa	1,503.842 drb.
lombfa	1,023.470 >
gyümölcsfa	139.956 >
csirje	120.142 >

Összesen tehát 2,787.413 drb.

Erzsébet emlékfai, cserje és bokor vert gyökeret a magyar földben. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy sok faültetésről nem is tesznek jelentést a földmivelésügyi miniszternek, bizvást feltehetjük, hogy a 3 milliót meghaladja a nagy királyné emléket hirdető fak száma. Az emlékkönyvet, mit a miniszter fölterjesztett a királyhoz, mindazoknak megküldik, kik Erzsébet-fákat ültettek.

Wlassics s az iskolai év kezdete. Wlassics közölte, miniszter az iskolai év kezdete alkalmából elég aktuális jelentőségű rendeletet intézett az ország tanfelügyelőihez, a melyben felhívja őket, intézkedjenek az iránt, hogy a fővárosi elemi iskolákban szept. első felében, masutt legkésőbb okt. 17-ig okvetlenül megkezdődjék a tanítás. Figyelmeztet arra, hogy az iskolai mulasztók ellen rendkívüli szigorral járjanak el. A miniszter elrendeli, hogy az iskolák statisztikai adatait okt. 15-éig terjesszék fel hozzá. A miniszter rendelete intézkedik még az istentiszteletek pontos átoztatásáról, a hazafias ünnepélyek rendezéséről, a havi tanítói értekezletek megtartásáról, a gazd. iskolák szervezése iránt való sürgős intézkedésekről s az iskolák költségvetései és számadásai vezetéséről.

Napsugár.

Irta: Fakots József.

— A Debreczen tárczája. —

Ilonka gyerek volt még egészen. Kurta ruhát hordhatott volna még bátran, de hát a tekintélyének megóvása végett igazán nem tehette. Mert Ilonka postás-kisasszony volt. Bizony-bizony komoly állás ez!

Az a sok expressz, ajánlott, poste-restante levél, amelyekben annyi szerelem van, hogy no! És Ilonka mindezt minden áldott nap osztályozta szépen, rendjén és olyan hamisan mosolygott hozzá. Nos, az Ilonka hamis leány volt, az bizonyos!

Aztán olyan édesen tudott kacagni. Ha eszébe jutott, hát kacagott, de úgy kacagott, mintha az angyalok valami kis ezüst harangocskán kalapálnának.

Ilyenkor a szürke postaház előtt megálltak az emberek és jókedvűen mosolyogtak. A fiatal kezelősztekek pedig leütötték a fejüket az írásaik fölé, mert tudták, hogy a főnök ur most biztosan kijön a szobájából. Már pedig a főnök ur nagyon, de nagyon szigorú ember s ha összeráncolja a homlokát, hát szent igaz, hogy legalább tíz rovancslap a papírkosárba kerül.

Hanem ha Ilonka kacag, nincs baj.

A főnök ur főtörőszve áll meg az Ilonka asztala előtt és vidáman kérdi:

— Mit álmodott kisasszony?

— És aztán szintugy fütyszó mellett visszavonul.

A rennesi tárgyalás.

— szept. 9.

A tárgyalás utolsó napján a Lyceum körül mintha osromállapot volna. Megerősített katonai kordonok veszik körül az épületet, az utcákon hevesen beszélő nép jár-kelel, itt-ott veszekedés hallatszik. Az épület bejáratához to-lakodik mindenki s a kiker babocsá tanak az ajtón, azokat megmotozzák. A nép között de-ktivek s rendőrügynökök járnak-kelelnek. Minden meglátszik, hogy valami nagy dolog van készülöben.

Megnyílik az ajtó s minden szem rá van irányozva arra az emberre, kinek az életéről ítel ma a bíróság. Dreyfus iugadozó lépésekkel megy helye felé s mikor leül, nagy erőmeg-feszítéssel összeszedi magát s úgy várja De-mange szavait, ki folytatja tegnap félbeszakadt védőbeszédét.

Demange legelőször is Carriere kormány-biztos állításait cafolja meg. Carriere érdemi dolgot keveset mondott s a hol lehetett, ki-tért a konkrét állítások elől. Így tett Dreyfus vallomásaival, borderóval, a 120 szamu rövid ágyuval. Egyedül az irásszakértő Bertillonban bizott, kijelentve, hogy az előtte teljesen ismeretlen tudomány. Érve nem volt más, mint a meggyőződése. Pedig a bíróság előtt egyebbel is elő kell állani, nemcsak gyanuokkal, nem csak örökös mende-mondakkal, följelentésekkel és lehetőségek kifejtésével. En istenem, ezen a világon oly sok minden lehetséges, de a mikor valakit vad alá helyeznek, akkor nem elég a lehetőség, hanem határozottan és föltétlenül be kell bizonyítani hogy ez az ember és nem más követte el a terhere rótt dolgot.

A védő azután elsöbben is azt kerdezi, honnan veszi a kormánybiztos azt a jogot, hogy mindezt határozottan állítsa.

Nem határozott indokokból, csak egye-sek állításaiból es véleményeiből. Azok oda-vetett megjegyzéseiből. De e megjegyzéseknek csak akkor volt előtte értéke, ha azok — Dreyfus ellenesek voltak.

Maga a hadsereg vezérkari testülete sem gondolt elő-zör Dreyfusra. S ma sem fordultak elő komolyabb érvek, komolyabb vadak es adatok, mint 1894-ben a pör első tárgyalásakor.

Beszélt aztán a borderauról stb.

Majd arról, hogy igaza volt-e Carriere-nek, a mikor azt állította, hogy Walsin-Es-

terházy »stromann«. Azt mondja, hogy igaza volna, ha tudná bizonyítani. Azonban Walsin személyével nem akar foglalkozni, mert itt nem lehet választani közte vagy Dreyfus közt, itt csak arról lehet szó: bünös-e Dreyfus vagy nem?

Itt csak egy kérdés van: — mondja — igaz-e, hogy Dreyfus szolgáltatta a 120. szamu rövid ágyuról szóló értesítést? Én kifejtettem önöknek, hogy egyetlen bizonyíté-ko, de a bizonyítéknak még csak nyomát sem szolgáltaták s ez elég arra, hogy önök a dolgról íteletet akossanak maguknak?

Demange beszéde végén Dreyfus szenvedéseit festi, a melyeket ártatlanságának tudatában birt csak elviselni, azután kéri a bírá-kat, hogy csak úgy ítéljék el a vádlottakat, ha lelkiismeretük megbolygatása nélkül tehe-tik azt — de — folytatja: Ezt önök nem ehetik: Önök e martyr szenvedéseit jóvá fogják tenni ítéleik által. Önök visza fog-ják öt adni csodálatra méltó hitvesének es szeretett gyermekeinek.

Igy fejezte be a védő nagy beszédét s a közönség e beszéd hatása alatt némán állt s a nagy csendben Dreyfus zokogása es fel-kiáltása hallatszott:

— Nem vagyok bünös!

Es a közönség meghatottsága ré-zvétte változott.

— Bátorság! Bátorság Dreyfus! hallat-szott a terem mélyéből.

Felállott Labori es a következő szava-kat mondja:

— Elnök ur! Lemondok s szólás jogáról. Jáurés a közönség sorából odaszólt még egyszer Dreyfus felé:

— Courage, Dreyfus!

Az elnök szünetet rendel s a tárgyalást 3 órakor folytatják.

Az ítélethirdetés.

Az elnök tizenkét órakor felfüggeszti a tárgyalást s délutáni 3 órára ülteti ki annak folytatását. Jouaust elnök újból megnyitván a tárgyalást, Carriere kormánybiztosnak adta át a szót, a ki nyugodtan repikázott Demange védő beszédére. Meggyőződése szerint Dreyfus bünös, a mit Demange hiedelemnek mond, azt Carriere éppen a hiedelem ellentétének ismeri el, s a terhelő vallomásokra nagyobb súlyt helyez, mint a védelem a mentő vallomásokra, még pedig ugyanolyan okokból, de ellenkező célzattal. Carriere beszéde mindvégig tárgyi-

Mert Ilonka kegyben áll. Mindenki tudja ezt es nem haragszik rá érte. Ilonkát mindenki szereti, az egész világ.

Bizony a postán sokan megfordulnak. Elegáns, fiatal urak, kik az r-et duplán mond-ják, rendszeren ott felejtenek az Ilonka aszta-lán egy-egy szegfü-, gyöngyvirág- vagy rózsacsokrot.

Ilonka nem bánja ezt. A csokrot szét-szedi s mindenkinek jut belöle egy-egy szá-lacska. A mamának is. Mert Ilonka, mikor tizenkettőt üt a postaház öreg, ütött-kopott órája, szépen összerakja az irasait es siet haza a mamájához, aki özvegy asszony. A mama már türelmellenül várja haza az ó Ilonkáját. De még mas is vár reá: egy bolon-dos, szöke fiu, aki az Ilonka beléptekor bla-zirt arcot csinál s úgy tesz, mintha mi sem érdeke né öt a világon jobban a kis Sznupit-nál. Sznupit t. i. a mama kedvence, polgári állására nézve pedig egy jámbor kis kutya, akit Ilonka ki nem állhat a csokos voltánál fogva. E percben pedig rettenetesen haragszik rá, hogy bizony jobb lett volna a szegény Sznupinak nem is születni.

De lám Ilonka kegyeskedik észrevenni a bolondos, szöke fiut es Sznupit elfelejtik, mintha a világon sem volna.

A mama kimegy főzni s Ilonka meg-en-gedi, hogy a bolondos fiu mellé üljön a di-vánra. Ez nagy kegy. Még eddig soha sem történt meg.

Hanem ma Ilonkának jó kedve van. Miért? nem tudja. Valami olyan furcsa, boldog érzés tölti be a szivét, hogy szeretne nevetni nagyon

de nagyon. Hanem most nem szabad. Mit szólna ez a bolondos fiu! Merengve néz ki hát Ilonka az ablakon s gyönyörködik a kék égben, melyet olyan habszerűen, olyan finoman fodroz be egy-két pehelykönnyű felhő.

— Igazán szép a nyár — tör ki Ilonkából az elragadtatás es olyan kedvesen ingatja hozzá a fejét.

A bolondos fiu engedelmesen ismétli:

— Szép.

Am Ilonka észreveszi a csalafintaságot es kikéri magának. A fiu ugyanis Ilonkát nézte es célzatosan reáértette, hogy szép. Ilonka szerint ez nem járja. Határozottan család. Hanem a bolondos fiu most konok es többször ismétli:

— Szép, szép es édes...

— Ki?

— Maga!

Na, ezért már komolyan megharagszik Ilonka. Durczásan megfordul es újra kinéz az ablakon. Le sem veszi szeméit az égről.

A bolondos fiut ez elkeseríti. Kezd kö-nyörögni, de hasztalan. Most aztan a fiu is haragba jó. Kinözni akarja Ilonkát es fordít egyet a köpenyen.

— Ilonka — kezdi komolyan es meg-remeg a hangja — Ilonka, ha maga ilyen, hát én mindjárt megcsokolom magát.

Na, ez már nagy szó. — Ilonka hirtelen megfordul es szelid szeméi villámokat szórnak.

— Engem? — kérdi haragosan. — No, hát próbálja meg.

lagos volt, a szenvedélyesség minden hiányával, méltó felelet Demange igazán mesteri védő beszédjére, bábar bizonyító erő nélkül.

Carrière után Dreyfus még egyszer ártatlannak vallja magát.

Ezután a hadbírótság visszavonult ítélet-hozatalra.

A közönséget távozásra szólították föl, Dreyfust pedig a vele volt csendőrkapitány egy külön terembe kísérte.

A törvényszék hosszabb ideig tanácskoztott. A mikor tanácskozását befejezte, tudatta ezt az őrség parancsnokával, melynek intézkedésére a haditörvényszék terme ismét megnyitott a közönség előtt. Hanem most már szigorú vizsgálatait gyakorolták a közönség felett.

Mindenekelőtt csak azokat bocsátották be a terembe, akik a pörben, mint tanúk szerepeltek. Az összes jelen volt hírszerzőnek csak egy része jutott be az ítélet hirdetésre, a közönség közül pedig csak kevesen.

A csendőrök és szolgák kivétel nélkül mindenkit megmozdítottak, mielőtt a terembe bocsátották volna. A botot, esernyőt, kest és revolvert, mindenkitől elszedték.

Amikor a hallgatóság elhelyezkedett, egy csapat csendőr vonult be a terembe. A csendőrök a közönség és a hadbírótság között téren helyezkedtek el. A terem hátsó részében a hallgatóság mögött katonák állottak, a padokban pedig a közönség közé titkos rendőrök ültek.

Ilyen módon minden intézkedést megtettek arra, hogy elejét vegyék a bíróság valamelyik tagja, a tanúk vagy a védők ellen elkövetendő merényletnek. Az épület belsejében a prefektus, a párisi rendőrség főnöke, meg egy külön erre az alkalomra kiküldött rendőrbiztos ügyelt fel az őrségre.

Dreyfust nem hozták vissza a terembe.

Ekkor, öt perccel öt óra előtt, bevonult a haditörvényszék és elfoglalta a helyet.

A bíróság mögött Grand rennesi főügyész és Martin ügyész foglaltak helyet.

Az elnök ekkor fölállt helyéről és példáját követték a bíróság többi tagjai és a közönség is.

— Kihirdetem az ítéletet! — mondta az elnök, és nagy csöndben elhangzott a világ szerte várt szó:

»A francia nép nevében:

A rennesi haditörvényszék
Dreyfus Alfred, 39 éves mulhousi

— De megleszem ám. Meg én erősködök a fiu elszántan.

Ilonka szája, mintha már sirásra állna egy kicsit, de azért durczásan visszavág:

— Jó, jó! Csak tegye meg, majd megmondom a mának. Mit? Maga azt hiszi, hogy nem mondom meg? De meg csak azért is, tudja, tudja!...

Es Ilonka elpityeredik. Hanem olyan megennivaló, édes kis baba most, hogy a bolondos fiu elfeledkezik magáról. Hirtelen atkapja Ilonkat és megcsókolja... Meg. Egyszer, kétszer, háromszor...

Ilonka szeretne kiáltani, de nem tud. Aztán sir. Haragosan fölugrik. Most megy; igen... egyenesen a mamához. Na, most baj lesz.

A bolondos fiu elébe áll. Kéri, könyörög, megfogja két kis kezét és megcsókolja. Még ez is.

Valami kis haszontalan sugár belopódzik az ablakon, szökdel ide-oda, aztán odasettenkedik az Ilonka arcára, szemére... Végig szalad a harmatos szempillákon és lelopja róluk a könnyűt.

Es Ilonka, mintha mosolyogna. Nem, nem bizonyára az a haszontalan sugár csinálja... Ugy, ugy...

Hanem ni, Ilonka egy kicsit meghajol és az a bolondos fiu újból megcsókolja. Es Ilonka most már határozottan mosolyog.

Az a haszontalan sugár pedig belecimpaszkodik az Ilonka hajába és úgy tánczol, örül valaminek, pedig igazán nem lehet tudni, hogy minek örülhetne...

születesü tüzérkapitányt abban a kérdésben, hogy 1884-ben ármánykodott vagy cimborált-e valamely idegen hatalommal, vagy ennek közegeivel a végbő, hogy rábirja ellenségeskedésekre, Franciaország elleni háborúra, vagy, hogy erre módot nyújtson annak, kiszolgáltván neki a borderauban emittett jegyzékeket és okmányokat, vétkesnek találja s ezért 5 szóval 2 ellen

a büntető törvénykönyv 70. és 76-dik cikkének

valamint az 1848. évi alkotmány 5-ik cikkére

s az 1850. évi törvény alkalmazásával **tíz évi börtönre** ítéli.

A védők nyomban az ítélet kihirdetése után semmiségi panaszt jelentettek be.

A közönség óriási izgalomban, a katonák keletős sorfala között távozott.

A haditörvényszék kivonult az udvarra és ott a katonai négy-zög közepette hirdette ki Dreyfusnak az ítéletet.

Az ítéletet Dreyfusnak a liceumi épületnek abban a kis termében hirdették ki, a melyben Dreyfus a tárgyalási szünetek alatt rendszeren tartózkodott.

Mikor Dreyfus meghallotta az ítéletet, megfogta védőinek kezét és azt mondta nekik:

— Ha feleségem jön, vigasztalni fogom őt.

Dreyfusné az ítéletet nyugodtan fogadta.

Rennes utcáiban nyugalom van. Csak egy kisebb verekedés történt, a melynek hamarosan véget vetettek.

Általános az azt hiszik, hogy Dreyfusnak meg fognak kegyeimezni.

Rennes, szept. 9.

Az újabb elítélést Labory hozta Dreyfusnak tudomására.

— Ön el van ítélve. fogságra ítéltek, de nem viszik vissza az Ördögszigetre.

Dreyfus kibontakozott védője karjaiból, megszorította kezét és minden észrevehető izgalom nélkül egyszerűen azt mondta: „Vigasztalja feleségemet! Néhány perccel később a jegyző felolvasta az ítéletet.

Dreyfusné férje elítélésének híret megadással és bátran fogadta.

Az Ördögszigeten töltött 5 évet Dreyfus büntetésébe beszámítják. Eddig nem volt utcai tüntetés.

Az ítélet után.

Párisi politikai körökben erősen tárgyalják a hadbírótság ítéletét. Főleg azzal a kérdéssel foglalkoznak, vajon fog-e Dreyfus semmiségi panaszszá lépni. Jogász körökben úgy vélik, hogy a semmitőszéknek jogában van az ítéletet formahiba miatt felfüggeszteni, az új tárgyalást elrendelni. A védők által gyűjtött semmiségi panaszok közül az egyik világosan a törvénybe ütközik, mely a tanúknak egyenesen megtiltja, hogy egy előre elkészített tanuvallomást felolvassanak, már pedig a tanúk közül sokan a vallomást felolvasták. A mi a 10 évi börtönt illeti, azt híresztelik, hogy ebből 5 évet kitöltöttek fognak tekinteni. Az ítélet következtében az elnöknek joga van, az erődöt megjelölni, hogy hol ülje le fogságát Dreyfus. Ez állítólag Korszikában van.

A revizionista lapok erősen tiltakoznak Dreyfus elítélése ellen. Mondják, a hadiszék ez ítélettel meg akarta menteni a tábornoki kart. A háború a katonák és polgárok közt csak most fog kezdődni. Joos Gnyrt a Siecleben írja, hogy a revizioért tovább fognak küzdeni. Comely a Figaróban írja, meghajlok az ítélet előtt, de nem értem, hogy melyek voltak az enyhítő körülmények. Ugy véli, hogy az ítéletnek a semmitőszék elé kell mennie. Jaures írja, erély és biztosság és biztos a a győzelem.

Csak az antirevizionisták vannak megelégedve az ítélettel még Franciaországban is. A revizionisták, sőt a jozanabb nagy többség azt mondja, hogy még ezután következnek nagyobb rázkódások. Nem tartják ugyan lehetetlennek, hogy az ítéletben kimondott, az Ördög szigeten töltött öt év levonásával kevesebbet 10 évi fogságot kegyelem útján elengedjék, de mit ér mindez, ha a becsületben nem

lesz rehabilitálva, és ezt gyermekeinek is éreznie kell.

Miként táviratunkban közlünk Dreyfus már aláírta a felbbezést, de ettől sokat várni nem lehet, mert a »pörújító katonai törvényszék« soha sem ereszkedhetik bele a bűnösség kérdésének alapjait szolgáló tények tárgyalásába, hanem csak a formai felett dönthet. Franciaországon kívül valóságos megbotrunkozással vették a Dreyfus elítélésének híret. Budapesten ezt a francia konzul hivatalos helyisége előtt tüntetéssel is kiakarták fejezni s ugyancsak megindították tegnap este a lármát: »Abzug Franciaország! Le a francia generalisokkal! Pfu! Abzug rennesi hadbíró! Éljen Dreyfus!« Am ez az igyekezet kárba vesett, mert a francia konzul, kinek lakása nincs is ott a hol kivata a van, nemis hallotta a tüntetést, csak később, hírből értesült felőle. A rendőrség meg aztán mind a hivatalnal — Délbáb utcában, mind lakásán — Andrassy-ut őrséget állított fel.

Fontosabb következménnyel jár s érzékenyen fogja súlytani Franciaországot, ha a Bécsből, Rómából, Berlinből, Londonból Brüsseltől sat. jövő hírek valósággyá válnak s a kultur-nemzetek a párizsi világkiállítás bojkottálásában fejezik ki Franciaország iránti megvetésüket, amelyből kiolvashatják, hogy a francia chauvinismus felett van az erkölcs, amelynek jelszava; »justitia est regnum fundamentum.«

Táviratok.

Franciaországi események.

Rennes, szept. 10. Dreyfus ma reggel aláírta a revizio iránti kérvényt.

Páris, szept. 10. Waldeck Rousseau holnap reggel fogadja Demange ügyvédet.

Páris, szept. 10. A »Havas« megcáfolja azt a lapokban szelhető hirt, hogy a külügyi minister a Reichsanzeiger közleményét hivatalosan tudajta a hadbírókkal.

Páris, szept. 10. A Rue Chabrolban minden csendes, a rendőrség négynek a bennlakók közül, akik az esőviz használata következtében megbetegedtek, orvoságotat juttartott.

Bedőlt torony.

Amerikai esetre viradtak f. hó 9-én a fővárosban. A kőbányai ujonnan épülő református templom tornya az esti vihar alatt bedőlt. Hogy szerencsétlenség, emberhalál nem történt, annak egyedüli oka az, hogy az ítélet-időben senki sem jart az utcán.

Az eset részletei a következők:

A kőbányai Gergely-utcában most egy éve kezdtek építeni az új református templomot. Magát a templom-hajót már Schoditsch Lajos műépítész és Szabó János építőmester föl is építettek s most a nyáron hozzáfogtak a torony építéséhez, a melyet nem kőből, hanem — takarékoság szempontjából — fából, bádoggal terveztek, úgy, a mint az Norvégiában igen sok helyütt szokás.

A nyolczszögletes fatorony már elkészült s most kezdődött volna a bádoggal való behúvás. Eképp természetesen a torony vastag gerendaburkolattal volt körülvéve.

Maga a templom tornyostól együtt 30 m. magas, a torony 15 m. Az építkezés környéke üres telkek által van határolva, csak az egyik oldalán van a ref. lelkészi lak.

9 óra után az égen tornyosuló sötét felhőkből egyszerre rettenetes vihar támadt. A villámok cikázása folytonos volt s a dörgés közben valóságos felhőszakadás omlott alá. Alig járt egy-két ember az utcában.

Egyszerre 10 óra előtt a viharhoz rendkívül erős forgószél támadt, amely oly erős volt, hogy a templom vastag alványgerendáit a melyek lazán voltak egymáshoz erősítve, megmozgatta. A hogy a nagy súly reá támaszkodott a toronyra, egy újabb forgatag az egész tornyot aljában a külső alványval együtt ledöntötte.

A torony, a temérdek szalma, gerenda és a velük sodort kőrések az utcára szél-tiben dőltek alá, a lelkészi lak tetejének sarkát is lehordva. Daczára az elképzelhető robajnak, a folytonos villámlás miatt igen kevesen vették észre a beomlást. Csak a templom aljában lakó őres a lelkész rohantak ki a nagy zajra. Hamarjában nem tudták, hogy nem történt-e emberhalál is.

Csakhamar értesítették a X. kerületi rendőrséget, a melynek részéről Saly tanácsos, majd a közp. rendőrség és a fővárosi mérnöki hivatal kiküldöttjei is megjelentek és megindították a vizsgálatot. Ezek konstatálták, hogy emberben nem esett kár. Az anyagi kár azonban jelentékeny, mert az épület is meg rongálódott.

A templom környékét egész éjjel rendőrök őrizték, mert attól tartottak, hogy az épület is összeomlik.

H I R E K.

* **Erzsébet királyné emléke.** Impozáns gyászünnepély folyt le ma Debreczenben Erzsébet királyné halálának évfordulójából a róm. kath. templomban. Ez alkalomra a templomot gyászpompába öltöztették. A templom előtt hatalmas árboczon fekete lobogót lengtetett a szél. Az oltár előtt délsz. ki növényekkel körülfont ravatalt állítottak fel, amelyen kandeláberek és sűrű tömegben gyertyák égtek. A ravatal tetején a magyar korona állott. A templom márványoszlopain a magyar korona alatt Erzsébet királyné feliratát alatta egy kereszt állott. A rekviemre a templom a szorongásig minden zugában megtelt. Nem maradt üresen egy talpalatnyi hely sem. A városházától kiindulva impozáns, 120 tagból álló menet vonult a templomba Komlósy h. polgármester, Széll Farkas kir. t. h. elnök és Pongrácz Jenő kir. főügyész vezetése alatt. Résztvettek az agg honvédek, a kir. tábla, tvszék, j. bíróság, ügyészség, vasuti üzletvezetőség, kir. posta és távirásd. hivatal, dohánygyár igazgatóság, közjegyzői ügyvédi kamarák tagjai, továbbá a tisztikaroknak (cs. közös és honvédség) itthon levő összes tagjai. A misét Wollaffka püspök czelebrálta. Megható volt a városi dalegyet két énekszáma különösen Torday Gábornak gyönyörű gyászdala.

* **Gyászistentisztelet.** Erzsébet áldott emlékü királyné ő felsége elhalálozása alkalomból szept. 11-en reggeli 8 órakor a debreczeni autonóm orthodox izr. hitközség Pásti-utcai templomában gyászistentisztelet tartott.

* **Évmegnyitó istentisztelet a főiskolában.** Ma d. e. fel tiz órakor nyílt meg a főiskola imatermében tartott istentisztelettel az 1899—1900. iskolai év. Az istentiszteleten Erdős Lajos theol. dékán imádkozott. Istentisztelet után pedig a főiskola dísztermében Csiky Lajos, akad. igazgató tartott értekezletet a szabadakaratról.

* **Korcsmai üvegek vizsgálata.** Az új, koronás hitelesített üvegek vizsgálata felül tegnap egy kiküldött miniszteri megbízott

a debreczeni korcsmákban és vendéglőkben. A vizsgálat eredményeképpen elárulhatjuk, hogy a debreczeni vendéglős és korcsmáros urak nem nagyon rokonszenvezhetnek az új intézménnyel, mert a vizsgálat több helyen talált hitelesítetlen üvegeket.

* Hajdúvármegye állategészségügye.

A vármegye területén f. hó 6-ig a következő állatbetegségek fordultak elő:

L é p f e n e: Balmaz-Ujváros 1 udvar, H.-Dorog 1 udvar, P.-Ladány 1 udvar, összesen 3 község 3 udvar.

V e s z e t t s é g: H.-Nánás 1 u., összesen 1 község 1 udvar.

T a k o n y k ó r: Földes 2 udvar, H.-Nánás 2 u., H.-Szoboszló 1 udv., Kis-Szőke 1 u., összesen 4 község 6 udvar.

R ü h k ó r: H.-Hadház 1 udv., összesen 1 község 1 udvar.

S e r t é s v é s z: B.-Ujváros 1 udv., Földes 7 udvar, H.-Böszörmény 2 udvar, H.-Hadház 5 u., H.-Nánás 1 u., H.-Szoboszló 1 udvar, Kaba 1 u., Nadudvar 1 u., Szovat 38 udv., Teglás 6 u., Tetetlen 1 u., összesen 11 község.

* **Hamisított gyűjtési engedély.** Veszedelemes szélhámos okirathamisítót csipett el ma a debreczeni rendőrség. T a k á c s Jánosnak hívják, mint a nála talált munkakönyvből kiderült. Tegnap este érkezett Debreczenbe s az éjszakát egy korcsmában töltötte, hol elbeszélte, hogy gyűjteni fog az aranyos ev. ref. templom tornyának felépítésére. A nála talált gyűjtőkönyv a legprimitívebb hamisítvány. Hivatkozás van benne egy lehetetlen számú ministeri rendeletről, pecsétje sima s a 2 filéres bélyeggel ellátott engedély-szöveg alá F e r e n c z y főszolgabíró neve van írva ad Előszó képen a főszolgabírói hivatal van kitüntetve 5 frt adománnyal, persze azért hogy annál több eredménye legyen a gyűjtésnek. Valóban elég szépen kezdődött s többen adakoztak kisebb pénzösszegeket, melyeket nagyrészen el is költött a csaló. Az ügyben E r d é l y i r. fogalmazó folytatja a vizsgálatot, ki a nyomozással Dobos r. rendőrbiztost bizta meg.

* **Kóbor cigányok rablása.** Böszörményből írják: A kóbor cigányok már régóta üzik garázdálkodásaikat megyénkben; a személy és vagyonbiztonságot egyre veszélyeztetik. Ideje volna már országos törvénnyel kötelezni őket a letelepedésre. A napokban a kóbor cigányok ismét hirt adtak magukról. Rostás József derecskei lakos azt panasolja, hogy mikor Nyiregyházán a szept. 4-iki vásáron eladott egy szekér teknőárut. A befolyt 110 frtból Nyiregyházán egy korcsmában egy porció husért s fel liter borért 34 kr-ért fizetett, ez alkalommal egy tizest váltott fel: Ugyanakkor a korcsmában jelen volt Farkas Mihály dévaványai kóbor cigány is, a ki személyesen ismer; — továbbá annak sógorai ipa stb. egyszóval hozzátartozói, rokonai is jelen voltak, kiket azonban ő névleg megnevezni nem tud. Nevezett nap szept. 4-én ő és fia együtt 5—6 óra közt Nyiregyházáról elindultak s lassan jöve éjjel után úgy 2—3 óra közt a böszörményi—dorogi útvonalon a Hajduböszörményhez közelebb eső kőhidon innen, lovát etetni akarva pihenőt tartott s maga is az ut melletti árok szélén lehevert. Alig néhány perc múlva arra e-zmelt, hogy torkon ragadták s ököllel ütve a fejét, zsebéből egy vászon tarisznyában levő piros bugyellárisát 100 forint 96 kr. pénzével együtt, a vászonnyarisznyát és a mellényzsebet kiszakítva, elrabolták. Fia Rostás Fruntul a zajra

felriadt s az ut mellett levő tengeribe futott, azonban felismerte a tettesben Farkas Mihályt ki a nyiregyházi korcsmában levő fizetést és felváltást látta s hogy nagyobb összeg pénz van nála s látták azt is, hogy hova tette és hol hordja a pénzt. Miután a jelentés következtében megindított rendőri nyomozás sikerre nem vezetett és az említett kóbor-cigányok folytonosan az országot járják, a feljelentő célba vette a tettesek nyomon követését, — különösen a nagy vásárokon s arra kérte a böszörményi rendőrkapitányt, hogy lássa el őt arról bizonyítvánnyal, hogy ő e hivatalnál a panaszt esetéről jelentést tett.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Az izr. hitközség előjárósága a következő sorok közlésére kért fel benőnkét: A f. hó 14-re eső J o m k i p p u r alkalmával a templomba való jegy nélküli belépés a legszigorubbán meg fog akadályoztatni, hogy azonban a templomba való bejutás lehetővé tétessék azoknak is, kik eddig bármely oknál fogva jegyet nem valthattak, az előjáróság kizárólag J o m k i p u r r a való érvényességgel o l c s ó a r b a n jegyek eladását határozta el, mely jegyek naponként d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5-ig a jegyzői irodában (József kir. herczeg utca 26 sz. a.) válthatók.

* **Díjlövészet.** Az 1899. szept. 10-én tartott díjlövészet alkalmával díjat nyertek: Legjobb melőlövészel: Szabó Sándor 4 koronát, legtöbb körlovessel Molnár Ferencz 2 koronát, továbbá van sz-rencsem értesíteni az érdeklődőket, hogy a díjlövészet f. hó 16-és 17-én fog megtartatni.

* **A Petőfi ház.** A letesítendő Petőfi-ház alapja javára a gyűjtés folyamatban van. Naponta érkeznek adományok úgy a fővárosból, mint a vidékről s a lelkesedés a szép eszme iránt valóban általános. Eddig 2 ezer frtnál több gyűlt egybe az aránylag rövid idő alatt.

* **Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjegylete.** Ez a nagy jelentőségű és nagy misszióra hivatott egyletnek megalakulásáról hirt adunk olvasóinknak. Az egylet miniszterileg jóváhagyott alapszabályaiból következőket ismertetjük: C z i m e: Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egylete. N y e l v e: magyar. S z é k h e l y e. Budapest. C z e l j a: rokkant tagjainak segélyezése és nyugdíjazása, a tagok árvainak gyámoltatása, a tagok özvegyeinek segélyezése, A c z é l e l e r é s e r e s z o l g a l ó e s z k ö z ö k: A rendes tagok beiratási díja, és a heti járulékok, az alapító tagoktól és más emberbarátoktól befolyó mindennemű adományok, hagyatékok és mulatságok jövedelmei valamint ezen bevételek kamatai. T a g o k: lehetnek mindazon munkások a 15-dik életév betöltése után kor és nemi külömbőség nélkül, kik az egylet alapszabálya'nak, illetőleg az abban előírt kötelezettségeknek magát alávetik; tagjai lehetnek az egyletnek önálló iparosok, hivatalnokok, kereskedők stb. -tb. kik a fent említett kötelezettségeknek megfelelnek, színten kor és n e m i k ü l ö m b s é g n é l k ü l. Az egyletből, vagyis annak működéséből a politika szigorúan ki van zárva, csak egyedül az emberbaráti szeretet magasztos tana a vallása és egyedül ez irányban működik. Alapító tagok mindazok, kik az egyletnek egyszer és mindenkorra 100 frtot adományoznak. Pártolók tagok mindazok, kik az egylet javára évenként legalább 10 frtot adományoznak. Tiszteletbeli tagok lehetnek, kiket az egylet körül szerzett érdemeiknél fogva a közgyűlés megválaszt. A tagok az egylet ügykezelésébe ellenőrzés céljából befekinthetnek. Beiratási díj 1 frt 50 kr., de ha 10-en egyszerre iratkoznak az egyletbe, úgy ilyen esetben csak 50 kr. Az egyet tagjai három osztályba osztatnak. I. oszt. 10 kr. II. oszt. 12 kr. III. oszt. 15 kr. Tagdíjat fizetnek hetenkint. A tagok kötelesek heti járulékaikat pontosan teljesíteni, ha a tag 8 heti járulékkal hátralékban van, úgy az felszólíttatik s ha ennek daczára egy hónapon át kötelesegeinek nem felel meg, akkor t ö-

Röltei tagok névsorából.
Kivétel: ha a tag beteg vagy munkanélküli van, ez esetben a választmány előtt azt igazolni kell, s így tagági joga érvényben marad. Szintén így kell eljárni azon esetben is, ha a tag katonai szolgálatra hivatik be és a katonaságból való visszatérte után 14 napon belül jelentkezik. Tekintettel arra, hogy az egylet országos jellegű, ennél fogva a tag bárhova megyen is, a tagsági joga érvényben marad, ha kötelezettségének is megfelel. Minden rendes tag, ki 10 ven át rendszeren teljesíti a befizetéseket, a tíz évnek letelte után nyugdíj keppességgel bír, t. i. ha szakmájukban nem munkálkodhatik, a vagy szellemileg elgyöngül az első osztály 10 kr. heti befizetés után hetenkint 4 frt 20 kr., a második osztály 12 kr. heti befizetés után hetenkint 4 frt 90 kr., a harmadik osztály 15 kr. heti befizetés után 5 frt 95 kr. heti segélyben részesül mindaddig, a míg él: ezen heti segély minden évben 1 százalékkal növekedik és pedig oly formán, ha valaki 20 évig fizeti, úgy az első osztályban hetenkint 4 frt 80 kr., a második osztályban 5 frt 60 kr. harmadik osztályban 6 frt 80 kr. kap kezéhez, min: hete segélyt és ez így megy tovább; a teljes idő 40 év a mikor a tag saját kívánságára tekintet nélkül munkaképességére nyugdíjazható: az első osztályban hetenkint a teljes nyugdíj 6 frt., a második osztályban 7 frt., a harmadikban 8 frt 50 kr. Minden oly városban, a hol több tag van a könnyebb kezelés végett kívánatos, hogy fiók egyletté alakuljon. — Az ily fiók pénztárak maguk választják tisztviselőiket és pedig elnököket, pénztárnokot, jegyzőt, ellenőrt és választmányi tagokat, kik nem díjaztatnak s e mellett vagyonukkal felelősek az elvállalt kötelezettségeikért. Fizetéses tisztviselő nem alkalmazható. A tagsági befizetések minden héten vasárnap d. e. 9-től 12-ig tartatnak és minden hónapban leszámolandó a közp. pénztárral. A fiók pénztár a város polgármesterénél bejelentetik a tagok számával együtt, aki helyhatósági vizsgálatot tartat és beletekinthet az egyleti könyvekbe ellenőrzés céljából s a választmány köteles minden könyvet előmutatni. Az egyletnek ez idő szerint 108.000 frt vagyon, 8300 tagja és 36 fiókja van; 1899. okt. 1-én alakul meg a 37. fiók Debreczen sz. kir. városban a már belépett tagok óhajára. — Az alakuló közgyűlés Némethy A. vendéglős «Debreczen városához» címzett vendéglős helyiségeiben tartatik, a mikor a központból kiküldött tag fog bővebb felvilágosítást adni a megjelenteknek. Felhívjuk a város és környékének összes önálló iparosait, kereskedőit, ezeknek segédeit, földmivelőit és munkásait stb. jelenjenek meg minél számosabban az alakuló közgyűlésen, mely 1899. év okt. 1-jén 9 órakor tartatik meg a fenti vendéglőben.

*** Felfedezett gyilkosság.** Egy rég feledésbe ment gyilkosság tettesét sikerült most kideríteni. Ugyanis Torkos Gábor tiszta-keszülakos még 1886 év nyarán nyomtalanul eltűnt s a legszorosabb kutatás sem vezetett nyomára. Most 13 év után egy véletlen a csendőrségnek oly adatokat szolgáltatott, melnek alapján a nyomozatot újból bevezette és megállapította, hogy az eltűnt Torkos Gábort Varga József és Baji Gál József ároktói gulyások gyilkolták meg. Ezek ugyanis a meggyilkoltal a kérdéses időben együtt pálinkáztak, miközben összeveszttek. Torkos a pálinkától elaludt, ekkor Baji Gál József Vargától forgópisztolyt elkérte és azzal az alvó Torkost agyonlőtte; ezután pedig a hullát ketten a fűzesbe vitték s ott elásták. Baji Gál József ezelőtt 7 évvel meghalt, a másik tettes Varga József a cselekményt beismeri, de azon helyet, hova a hullát elásták, már nem tudja megjelölni. A letartóztatott Varga ellen a vizsgálat folyamatba tetett.

*** Potya-vendég.** Ünnepe volt tegnap és ilyenkor illik mulatni. De az már régi igazság, hogy csak az mlathat becsülettel,

kinek pénze van, vagy legalább hitele. Molnár János és Kontra Ferencz üres zsebbel, a legalposabb hitelképtelenséggel, de mégis a legjobb kedvvel vették nyakukba tegnap délután a várost.

— Akarsz mulatni — kérdezte Molnár.

— Hát te? — felelt Kontra.

— Hogyne.

— Hát akkor mulatunk,

és úgy tettek, a hogy mondták. Beültek egy vendéglőbe és ittak veszettül. Mikor fizetésre került a sor, egész hideg vérrrel jelentette ki Kontra, hogy pénzük — az nincs. Erre alaposan rekontrázott a vendéglős és a két potyavendég a másik perczben kün lödörgött az utcán; saját akaraton kívül. Hanem ott már a rendőr várakozott rájuk.

*** A százöt éves ember.** A tudósok kutatják, mitől él az ember soká, hogyan táplálkozzék, és éljen, hogy bosszu életű legyen? ... Hogy nem muszaj bőfökökkel, tojás-omlettel és tokajival élni, azt mutatja Mulad István öreg pásztor ember tanulságos élete. Egy doktor fölkereste a híres öreget, mert híres öreg ő, 105 esztendő, hogy kikérdezze, miképpen élte a világát? — Hogyan táplálkozott?

A 105 esztendő s ferfiu ott guggolt a ház előtt és nézte a szálló golyákat és ott ily szokat váltottak:

O r v o s: Ugyan öregem mivel élt maga?

Ö r e g: Mivel? Hát mint efféle pásztor embőr, kenyérral, szalonnával, mög esőt bürgé busával.

O r v o s: Bort iszik-e?

Ö r e g: Nem iszok, mert nincs, nem telik rá, hanem pálinkát mer az o'csóbb.

O r v o s: Hát dohányzik-e öreg?

Ö r e g: Igön, bagózik, mert a pipaszarat nem biri mán tartani a szám fog nekü...

*** Meglopta a tolvajt.** Mihályi János napszamos tegnap délután egy meglehetősen jó állapotban levő szűrt adott el Simon József talyigásnak két és fél forintért. Az alkuly nyilvánosan történt, hogy egyik rendőr is figyelmessé lett a jogügyeletre. A rendőr Mihályitól tudakozódott, hogy honnan került a szűr? Ekkor vallotta be, Mihályi, hogy Kádár Andrásról lopta el és azzal indokolta lopását, hogy Kádár is lopta azt Kisujszálláson, azt pedig nem akarta hogy jó cimborája lopott holmi birtokában maradjon. A reudórségnél mind a két szűrtolvajt s a szűrt is letartóztatták.

*** Dühöngő napszamos.** Nagy János, ki Daku Jánosnál lakóképen telepedett meg, tegnap szörnyen bealmél odott valahol s hazatérve, jámbor feleségét ütlegelni kezdte. — A jajgató asszony keserves sorsán megesezt Daku szive s megszólította a dühöngő embert, de vesztére, mert Nagy János felkapott az udvarról egy fát és vállon ütötte a jóérlmü nőt. Az ittas embert különben alig tudta meglekezni a rendőrség. Most a dutyiban piheni ki fáradoalmait.

*** A rennesi titokzatos idegen.** Ez év január havában nagy feltűnést keltett az a hír hogy Kronfeld Jenő Richard tüzérfőhadnagy 10.000 frt elsikkasztása után megszökött ezredétől. — Keresték, nyomozták mindenféle végre is az a hír terjente el róla, hogy Amerikába szökött. Azóta már el is felejtették nevét, most azonban ujra szólróla a fáma. Ugyanis egy most Rennesben élő magyar levelet irt Beck Nándornak a Jelzőlog-Bank igazgatójának, hogy Kronfeld álnév alatt ott tartózkodik e kitűnőn

ertí az angol nyelvet, számos amerikai — lapnak a tudósítója. A Dreyfus-ügy tárgyalásáról készíti a tudósításokat. A leveliről elmondja a t is, hogy Kronfeld volt az, a ki Csernusz kiről kedvezőtlenül nyilatkozott Labori előtt és Cserouszky: mint kártyást tüntette fel, a ki az ő vagyonának nagyrészt elnyerte még akkor, a mikor jóbarátságban voltak.

*** Reál pályák.** Akármilyen érzékeny meséket süszenek is ki a német professzorok és idősebb hölgyek — az állatok észbeli tehetségeiről, az az egy czáfolat agyonüti minden érvüket, hogy minden állat úgy furja barlangját, építi lakását, szövi fészket, mint századik ósapja tette. Ha nincs meg a szükséges anyag, ha apró galyat nem talál, alkalmas fűszálat nem lel, elvonul arról a tájékról, a nélkül, hogy a jobb anyagra reflektálna, vagy más idomban próbálna építeni lakását. Így fészkelte az apja is, így tud fészkelni ő is. — Ez igen praktikus dolog a természettudományra nézve, mert így már messziről, a fészkekről is meglehet ismerni, melyik a gimpli, melyik a banka: de ha az emberben is erősebb a szalmon, a majmolás, mint a praktikus érzék, a viszonyok fölismerése és helyes kihasználása, ez valóban szomorú tény és keserű jelenség. Nézzük az életpályákat s az emberek választását a pályák közül és azt kell látnunk, hogy éppen ilyen madárésszel éljük mi is a világot. Minden gimnázium tul van tömve, a szak-és reáliskolák igazán csak vegetálnak, Miért? Régen valaha uripálya volt a jogi. Sok idő jutott mellette az agaraszathoz. Ma már tülhalmazott az a pálya. A reál pálya — nem kell még sem. Ha egy ügy gyárvezetőt kell, egész Cseh- és Németországot barangoljuk be érte s az egész ipartelep kegyes jóindulatára bizzuk. A magyar intelligencia nyomoruságos pályán tengődik. Ha a tyuk repülni és énekelni tudna tanítani, csibéit erre tanítaná, miért akarjuk mi, hogy csipegjen és kaparjon, még pedig ott, a hol nincs már mit kaparai? E sorokra a következő tudósítás adta men az impulzust: A magyaróvari gazdasági akadémia és a négy g a z d a s á g i tanintézet vegzett hallgatóinak gazdaságokban való elhelyezése iránt, a lefolyt tanév végén különösen sok megkeresés érkezett a jelzett intézményekhez, ugyannyira, hogy nem tudtak a megkeresésnek eleget tenni. 102 esetben fordultak gazdaságok a szakintézményekhez s csak 37 esetben tudtak megfelelő egyéneket ajánlani. Így a Magyaróvari gazd. akadémia 19 megkeresésre 11, a keszthelyi gazd. tanintézet 19 megkeresésre 4, a debreczeni 15 megkeresésre 5, a kolozs-monostori 29 megkeresésre 12, a kassai gazd. tanintézet 20 megkeresésre 5 vegzett hallgatót ajánlott és helyezett el.

*** Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Dr. Megyeri István és neje Kornis Sarolta, valamint gyermekeik: Ella, Irma és Sarolta, Dr. Megyeri Pál és neje Nánássy Mária, valamint gyermekeik: Lilla, Erzsébet, Pál és Katalin mély fájdalommal je entik jó edes anyjoknak és nagyanyjoknak özvegy vas-megyeri MEGYERY PALNÉ született nagyváthi és magóchi Porkolab Rózsa urnőnek élete 58-ik évében, Debreczenben 1899 évi szeptember hó 10-én d. u. 2 órakor, hoeszas szenvedés után történt szomorú halálát. Drága halottunk hült teste a Szechenyi-utca 35-ik számú háztól folyó hó 12-én d. u. 3 órakor fog a római kath. vallás szertartása szerint a debreczeni róm. kath. temetőben az anyaföldnek visszaadtni. Áldás és baka lengjen porain! A temetést Gebauer K. temetk. intézete rendezi.

*** Köszönet-nyilvánítás.** Mindazon rokonnak, kartársaknak, jóbarátoknak, ismerősöknek és általában véve a nagyközönségnek, kik id. Heranghy György f. hó 10-én történt végtisztességtelén való megjelenésükkel, vagy más uton is részvétüknek kifejezést adtak s így fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is halás köszönetünket. A gyászoló család.

*** Ma zeneestély** tartatik a Corsó kávéházban Magyar Testvérek és zenekara által.

* **Nagyot hallás.** Egy gazdag hölgy, a ki a nagyot hallás és fűzugástól O. Nicholson művészi fűdobja által meggyógyult, annak — illetve intézetének — 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzből olyan süketek és nagyot hallók, a kiknek nem engedik anyagi viszonyaik, hogy a fűdobot beszerezhessék, ingyen láttassanak el. Levelek czimzandók: Institut E. W. Nicholson «Longcatt» Gunnersburg, London, W. England.»

Egyház és iskola.

A magyar protestáns irodalmi társaság f. hó 20-án tartandó nagygyűlésen részvételüket f. hó 9-én estig a debreczeni tagokon kívül a következők jelentették be: Márton Gyula lelkész Mihálydi, Bakos Pál lelkész Szakoly Varga László lelkész Alsó-Némedi, Szántó János esperes Koosd, Szabó Geza lelkész Ócsa, Molnár Albert lelkész Bugyi, Somogyi E. la presbiter, Nagy István presbiter, Fekete Gyula lelkész N.-Kikinda, Vén Mihály esperes Bikfalva, David Gyula lelkész N.-Barsány, Kovács József tanító Szakoly, Szél Kálmán esperes N.-Szolonta, Krupel István lelkész Hont-Udvarnok, Mayer Endre tanító Eperjes, András Kálmán lelkész Buj, Koroc József lelkész Bercel, Kónya Andras lelkész H. Németi, Gyuracz Ferencz püspök Pápa, Szász Karoly püspök Budapest, Szabolcska Mihály lelkész Temesvár Dr. Lányi Sándor jogtanár M.-Sziget, Sándor József E. M. K. E. főtitkár Kolozsvár, Soltész László lelkész H.-Szoboszló, Ibrányi Barna lelkész N.-Szalancz, Varga József lelkész Szikszó, Görömbey Péter esperes N.-Kálló, Balcsó Károly lelkész Damak, Botos József lelkész Barasznya, Elek József lelkész Babony, Szuhay Benedek lelkész Kápolna, Szilágyi Marlon lelkész F.-Gyarmat, Molnár Lajos lelkész Kis Peleske, Kutas Bálint lelkész T.-Szt.-Miklós, Kovacs Sándor tanár Pozsony, Rác Gyula lelkész N.-Halasz, Fejes István esperes S.-A.-Ujhely.

A magyar protestáns irodalmi társaság debreczeni nagy gyűlése alkalmából Zong János tanító ur 1 vendég és dr. Kardos Albert tanár ur 2 vendég ellátására vállalkozott, Örvényi Ottó gyógyszerész ur vendéglátásra 10 koronát, Klein Mór földbirtokos ur 4 koronát, az «István» gőzmalom társulat pedig 1 fogatot ajánlott fel, miért is fogadják a bizottság szives köszönetét. Egyidejűleg felkértek azon fogat-tulajdonosok, kik f. hó 16-én delutánra fogataikat nélkülözhetik, hogy a vendégek beszállítására a fogatot felajánlani és szándékukat a katonai ügyosztálynál mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Az újtestamentum revíziója, a mint értesülünk, rövid idő alatt megkezdődik. Szász Karoly püspök ur, ki ennek a másik nagy es nemes feladatnak a megoldásával is megbízott az angol bibliaterjesztő társaság részéről, a M. Prot. Irodalmi Társaság debreczeni gyűlését, mint kedvező alkalmat felhasználja arra, hogy e tárgyban több bibliai tudóssal értekezzen. — E végből bizalmas értekezletre hívta össze a kiszemelt munkatársakat s az értekezlet, mint halljuk f. hó 21-én, az irod. társaság gyűlését követő napon fog megtartatni Debreczenben. Isten áldása legyen a kezdeten s az kísérje a nemes munkát egész folyamán at, hogy minél előbb egy oly szép és jó újtestamentumot adhassanak népünk kezébe, mint a revidált ó-testamentum.

Az egyházkerületi világi tanácsbírói hivatalra beérkezett szavazatokat az ezelőre kinevezett bizottság Kiss Áron püspök és gróf Dégenfeld József egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt f. évi szept. 1-ső napján bontotta fel, a következő eredményel: dr. Farkas Antal volt egyházkerületi főjegyző nyert 548 szavazatot, utána szavazatot kaptak még: Lubi Zsigmond 41, dr. Bacsoni Lajos 35, Medve Kálmán 18, dr. Bartha Béla 15, Szinay Gyula 8, dr. Hajnal István 6, Mezösi Béla 6, Csávas Lajos 5, Varga Sándor 4, Fényes Endre 4, dr. Nagy Lajos 4, Bernat Elemér 3, Kóródi Sándor 3, Földvári Sándor 3, s ezenkívül

még 22 egyén 2, illetve egy szavazatot. — Az ekként általános nagy többséggel került ki tanácsbíróvá megválasztott dr. Farkas Antal egyházi közeletünk derek veterán bajnokát, gyülekezeteink bizalmának emez örömans megnyilatkozása alkalmából mi is örömmel üdvözljük s szívünkben kívánjuk, hogy gazdag tapasztalatainak és egyházas buzgalmanak drága kincseit még nagyon sokáig kamatoztassa egyházunk javára.

Allami főgimnázium Czepléden. Évtizedek óta hangzólatott vágva teljesült nemrég Czepléd város közönségének. Szeptember 4-én megnyitott az új allami főgimnázium s első osztályában hetvenhat czeplédi, tizenhat vidéki, tehát összesen kilencvenket diák tanulja a latin ígékét. Az új gimnázium czelujaira a néhai nagy nevű lelkész Dobos János hasonnevű fia, Dobos János mérnök tette az első, százezer frto alapítványt, többen kisebb összegeket adakoztak s a város az allami adó négy százalékat szánta rá a gimnázium czelujaira. A megnyitáson az igazgató, a városi elöljáróság, a gimnáziumi bizottság és a szülék előtt szép megnyitó beszédet mondott.

Megcsalt férj bosszúja.

— A székelyhidi Othelló. —

Debreczen, szept. 11.

Sztávik Ferenczről, aki késő vénségére Bihardiószeg községi csőzsi hivatalát viseli, alig hihető, hogy végignézte legyen Géczy István színművének, a Sárdiház-nak háborzongató végjelenetét. Az öreg aranyparaszt, a hitében, szerelmében csalódott Sardi gazda tudvalevően úgy bosszulja meg magát, hogy a harmadik felvonás végén felgyújtja a házat, melynek egyik vasajtós szobájában bezárkózik a hűlen asszonyval és a csábitóval egyetemben.

Aztán ott pusztulnak el mindhármán az irtóztató lángtenger közepett. Sztávik Ferencz, a bihariószegi hatarszós néminemű praktikus változtatással ilyenfajta fortélyosságot eszelt ki, hogy végít szakítsa a tragédiájának.

Mivelhogy Sztávik Ferencz azonképpen mint a színpadi parasztnabob, vén, szürke fejjel vette fel a hazasság igáját. A menyecske szép volt, fiatal, szerelmre vágyó, s ahogy a férj mindjőbban vénül, nem akart esorvadni mellette. A vére üzte, kergette a bűnhébe, a csábitó karjaiba. Az uraság gépésze, katonás, deli legény volt a menyecske vigasztalója. A boldogtalan öreg ember keserű megadással tűrte a sorsát, viselte a szegyenét, míg csak föl nem villant lelkében a boszu szikrája. Tegnap hajnalban fél hat óra tájban félreverték Bihardiószegen a harangot. A Sztávik Ferencz háza vetett lobbot, lent az alvégen. — Mikor a falu népe összefutott a veszedelem helyén, rémült ordítással akkor menekült a szoba ablakán keresztül a csőzsné meg az uraság gépésze.

A férfi vad kétségbeesésében éppen ököllel tuszkolta vissza a menyecsket, hogy a maga életét mentse meg a pusztulástól. Aztán hogy az utolsó zsarútnok is kialudott, a gépész nyomban elbeszélte a csendöröknek, hogy az öreg Sztávik Ferencz torlaszolta el mögöttük, a szerelms pár mögött a szoba ajtaját, azt is akkor, mikor a padláson rettentően recsegték az égő gerendák, s a lángoló nád zizegve roppant le a háztetőről.

A holtra rémült, sirankozó asszony is esküvel erősítette, hogy az ura állt boszút a mással töltött pásztoróráért, az ura gyújtotta meg fölöttük a viskót. A zsandárok még déldején rá is akadtak Sztávik Ferenczre, a ki Janka községe bujdosott. A határszéli kukoriczás szélén sirdogált a boldogtalan öreg, mikor a fegyveres hatalom reátalált.

És pillanatra sem tagadta a cselekedetet. Bevallotta a csendörök előtt s később a faluja előjáróinak, hogy végső elkeseredésében határozta el magát a bosszura. Régen tudta már, hogy az asszony, a ki nagyon szeretett, nap nap után csalja. Mikor sirva kérte a feleségét, hogy forduljon vissza hozzá, hajlott ugyan az asszony a szóra, de föl-

tételt szabott: a nevére kellett iratni a házat. Mégis megcsalta a tisztos ősz embert, aki kileste az asszony szerelmes légyottját, s sőtét szándékát habozás nélkül keresztül vitte. Sztávik Ferencz, a gyújtogató csőzst, a székelyhidi járásbíróshoz kísérték a csendörök.

Tudomány, irodalom, művészet.

A regény műfaja.

Írta és felolvasta Csengey Gusztáv, az eperjesi közs — ev. és r. kath. — tanári körben.

(Folytatás.)

Lássuk egynek a tartalmát, még pedig azét, amelyik tárgyunkhoz közelebb áll; az Odüsszeját.

A trójai háboruból hazatérő görög hősök különböző viszontagságok után jutnak haza, így Odüsszeusz, az Odüsszeja hőse husz évig bujdosott.

Az eposz a bujdosás kilencedik événél kezdődik, mikor a hazautazásban eltévedt Odüsszeusz az Oceaán egy széles pontján Ogügia szigetén egy csábitó istennőnek Kalüpszó nimfának bűvös körében már hét év óta vesztegel, mert a nimfa férjül akarja megnyerni magának.

Odüsszeusz bolyongását a reá haragvó isten Pozejdon, a tengerek istene idézte elő Tevelgyését azonban már az istenek is megalkalták s tanácsukban elhatározták, hogy menekülését elősegítik. (I. ének). Pallasz Athené istennő azt javasolja, hogy Hermes isten menjen Ogügiába s tudassa a nimfával az istenek akaratát, míg ő maga a táfiak királyának Mentesznek fiát Telemekhoszt rábírja, hogy anyja Penelope tolakodó kéréseit utasítsa el a háztól, maga pedig keljen utra atyja fölkeresésére.

Az istennő biztatására Telemekhosz csakugyan föllép, négyüest hirdeti s követeli a kerök elavolítását, (II. ének), akik közül azonban Antinoosz magát Penelopét vádolja, hogy 3 év óta ravaszul hitegeti őket; férjhez menést szép szönyegének elkészülésétől teszi függővé, de amit nappal szó, azt éjjel kifejt.

Telemekhosz már most utra kel s Püloszba megy, hogy Nestortól hírt kapjon atyja felől. Ez Menelauszhoz a sparta királyhoz utasítja. A fiu el is utazik Lakedemonba, hol Menelausz elmondja neki az egyptomi Proteusz jóslatát vagy inkább visióját, mely szerint Odüsszeusz Kalüpszó nimfanál van.

Telemekhosz felől ez alatt a kerök elhatározták, hogy Számosz es Ithaka közt megtölik. De Penelope megtudja s Athenéhez fordul segítségért, aki őt meg is vigasztalja.

Eddig terjed az eposz első 4 éneke. Ez a részlet az ugynevezett expositiót, a cselekmény megindítását képezi s arra való, hogy érdeklődésünket a fő hős iránt főbressze.

Az 5-ik énekben Zeusz elküldi Hermeszt (Merkurt) Kalüpszóhoz, hogy bocsássa szabadon Odüsszeuszt. A nimfa engedelmessékedik s hajót szerel föl az utrakelő számára. De az ellenséges Pozejdon vihart küld rájuk s Odüsszeusz hajótörést szenvedve a feaki szigetre Szkéniaira kerül, hol Alkinosz kiraly leánya bájos Naüzikaa veszi partfogásába. Itt a királyi udvarban egy versenyjáték alkalmával, midőn a trójai eseményekről énekelnek, elérzékenyülésével elárulja magát, megtudják, hogy a trójai hősök egyike s kéri, hogy nevezze meg magát. Odüsszeusz enged, aztán hozzáfog bujdosása történetének elbeszéléséhez. (5-ik ének.)

Odüsszeusz kalandjait 4 ének (9—12) fogalja magában. Mikor Trója elpusztítása után hazaindult 12 hajóval, Pozejdon fűdözöbe vesztette s a vihar a latofágokhoz hajta. Ezek vendégszerelőleg fogadják, de emberei a lothosz-nővény evésétől eifelejtik hazájukat. Innen az egyszerű küklopokhoz vetődik s itt Polüfemosz (Pozejdon fia) hatalmába kerülnek.

A szörnyeteg már hatot megeveit köztölök, midőn végre sikerül rekkik megmenekülni. Polüfemoszt álmában megvakítják s ugy szabadulnak meg. Eóusz a szelek istene kedves

szelet ad nekik s a többi szeleket egy bűvös tömlőbe zárva adja át Odüsszeusznek. Már Athaka közelébe érnek, midőn vigyázatlan társai a tömlőt kinyitják s az ellenséges szelek visszavetik őket. Utközben 11 hajója megsemmisül s ő a 12-ikén csak nagy bajjal menekül Eéába. Itt a gonosz indulatu varázslónő Kirke hatalmába kerül, ki társait disznókká változtatja.

Odüsszeuszt a Hermesztől kapott varázsfü menti meg. Megnyeri Kirké szerelmét s társait főszebáditja a varázs alól. Egy év múlva hazabocsátását kéri. Kirké erre azt követeli tőle hogy hajózzon az alvilág lejáratahoz s ott kérjen tanácsot a vak jós Tejreziásztól. Odüsszeuszt ezt teljesítve visszatér Kirkéhez, ki elmondja neki a tenger számtalan veszélyeit. Odüsszeuszt azonban nem retten vissza s utra kel, de hajótörést szenvedve Kalüpszóhoz kerül.

Folyt. köv.

IRODALOM.

A **»Vasárnapi Ujság«** szept. 10-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »A királyné halálának évfordulója« (Erzsébet királyné arcképevel, R. Hirsch Nelli rajza után.) »Az Arany szoba«, költemény Lévyay J.-tól. »Szeptember 10.« Emlékezés Erzsébet királynéra (képekkel.) »Erzsébet királyné emlékfái« (képpel Erzsébet királyné gödöllői emlékére, Hary Gyula rajza.) »Erzsébet királyné emlékére« költemény. Regénytár: »Híres szerelmesek: Bóthwel és Stuart Mária.« Tört. rajz (képekkel.) »A hadi fogoly«. Elbeszélés. Irta Polevoi N. P. Oroszból ford. Arambrozovics Dezső (képekkel.) »Följegyzéseim a szabadságharcból.« Benicky Alajos 48—9. honv. százados emlékiratai. »A hőforrasok lakói.« »A temetkezés rendezése Budapesten« (képekkel). Geley József től. — »A szegedi nagyhet.« Békefi Antaltól. — »József főherczeg látogatása Szegeden« (képekkel). Kisteleki Edétől. — »Rennes« (képekkel a Dreyfus-pör rennesi tárgyalásáról). — Irodalom, művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Keptalány, Egyeleg stb. rendes hetirovatok egészítik ki a lap tartalmát. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.

Budapesti gabonatözsde.

Szept. 9.

A készruizlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 klg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtíg		frttól	frtíg
Bánsági	76	8.25	8.30	80	08.60	08.65
"	77	8.30	08.40	81	08.60	08.75
"	78	08.40	08.50	82	—	—
Tiszavidéki	79	08.25	08.35	—	08.65	08.70
"	76	8.35	8.45	80	08.65	0.880
"	77	8.45	8.50	81	—	—
Pestvidéki	78	08.20	08.30	82	08.60	08.65
"	79	08.30	08.40	—	—	0.75
"	79	8.45	8.60	80	08.60	—
Fehérmegyei	76	8.25	8.35	81	08.60	00.70
"	78	8.35	8.45	82	8.65	—0.80
"	79	08.45	08.55	—	8.65	—
Bácskai	76	8.50	08.55	80	00.	—
"	77	8.55	8.65	81	00.00	00.—
"	78	8.40	08.50	82	—	00.—
Északmag	79	8.45	08.90	—	—	—
"	78	8.50	8.55	80	—	—
"	79	8.55	8.65	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
Rozs elsőrendű	uj	70—72
" másodikrendű	uj	—
Árpa takarmánynak	uj	60—62
" égetni való	uj	62—64
" serfőzdei	uj	64—66
Zab	uj	39—41
Tengeri búsági	uj	—
" más nemű	uj	—
Repce búsági	uj	—
Öles	uj	—

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac. Szept. 9. Magyar elsőrendű Óreg nehéz (páronként 400 kgm felüli — kr. Közép p. kint 300—400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialal közép (páronként 251—320 kg. 42—43 kr. Fialal könnyű páronként 240 kg. sulyban 43 1/2—44 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. sulyban 42 1/2—44 krig.

Sertés létszám: 1899. évi szept. hó 7. napján volt készlet 40.082 darab, szept. 8. felhajtott 469 drb, 1899 szept. 8-an elszállított 1214 db. 7-ére maradt 400.73 db. A hizott sertésüzlet irányzata változatlan.

CSARNOK.

Két daczos lélek.

— Folytatás. —

Mosolyogva hallgattam Muki pajtást.
— Végre de letet csináljak? Vagy irasam Gina nevére a felevagyonomat? Ha nőm — hát hadd legyen igazán a nőm?

— A mint akard. Ha tanácsolhatok, ne gondjunk megse mindjárt a legszomorubbra Végre de letet! Hisz javakorodban vagy velem együtt!

Nem tetszett a dolog sehogy se Romocsa Nep János őrnagy urnak. Nagyon tudott magán uralkodni, de egyuttal mégis izgalom fogta el.

— Ej, hogy is jutott eszembe, hogy a halálra gondoljak! Hagyjuk a gyaszt. Igazad van, hogy ha a feleséged Gina, hát hadd legyen a felevagyoned az övé. Gyermekeiteké lesz ugy is minden, akárki is éljen. Nos ugye?

— A többi azután a közjegyző dolga volt...

De lehetetlen elmondani mindazt, a mi szerencsétlenségemet megelőzte, noha most tisztán emlékszem mindegre.

Az emberek gunyos mosolya tünt fel leg hamarabb. Nem tudtam, mit jelentsen. De erőt vett rajtam a gyanu. Egyik nyom a másik után keltette fel beonem a gyanut. Végre csak arra ébredtem, hogy a leggaladabb féltés kinez.

Megjött az első névtelen levél is. A titkos sorok jószívű írója óva intett: vigyázzak, mert becsületem veszendőben van. Sejtettem, honnan jön a figyelmeztetés. Csak egy valakinek fajhat nagyon az én családi nyugalmam, — Ki kellett nyomoznom a névtelen emberbarátot.

Romocsa Nep János őrnagy ur már két hete Prágában időzött. [Fegyvergyakorlatokra ment s még n hány hétig marad távol. Senkim

se volt, a kinek kitarhattam volna, ami lelke-mel bánotta.

A titkolódzó irkafirkálás Kelecsényi Pali műve — valakinek a megbizásából.

Elmentem Klotildhoz. Kérdőre kell vonnom mit tud? mit hallott? Követelem a vádat! Meglátjuk, mit felel rá a nőm! De a mint szemben álltam egykori menyasszonyommal, nem birtam uralkodni magamon.

— Hát ez a bosszuj Klotild? Nem ön üzött-e el ridegségével, engesztelhetlenségével, a mikor még nem is vétettem ellene.

Eképedt e szenvedélyes szavakra.

— Engem gyanu-i? Ah! És képesnek tart arra, hogy névtelen levelel, il en nemtelen fegyverrel támadjam meg azt az asszonyt, még ha gyűlöm is? Oh ez faj!

Szánalmas mosoly vonaglott ajkai körül. Fejét hátra vetette s nyugodtan szól:

— Nem érdemli ugyan meg, Tihámér, hogy kimondjam, a mi szivemen fekszik. De tudja meg: most is szeretem. Kimondom csak azért, hogy megszégyenítsem, most, a mikor serteget. Igen, szeretem, de ez a szeretet még se készitene rá, hogy ilyen orozva mentsem meg önt. Vadol! Akkor hat nem szolok semmit. Sorsára bizom. De jön majd idő, amikor meg fogja banni ezt a vádját.

— És magamra hagyott.

Mit tegyek! Mibe kezdjek most? Azt mondjak hogy Gina nem szeret, hogy csak a vagyonomra vágyott s hogy másért rajong, ki boldoggá is fogja tenni.

Nem birtam tovább játszani a szerepet. A legelső alkalomkor elárultam: mi forr benem. Gina meglepetve vizsgált és elhalványodott Latta, hogy valami mélyen bánt, de nem kutatta okát. A helyett hozzá látott, hogy szépsége s csábítása minden fortélyát fölbasznája csillapítóóra.

De már a tövis ott volt a szivemben. És kárba veszett immar minden bizelgése, pajzansága. A sötét gyanu többé nem engedte, hogy perczig is higgyek neki. Kerültem s oly bizonytalanságban hagytam, mint ő engem. De még folyvást vártam, lestem s ráadtam bolodos fejemet a bölcselkedésre.

Vizsgáltam furcaságaim okát. Mit akartam meg? Hisz merő szenvedély és indulat vezette minden tettemet e játékban. Rettentesen kiábrándultam belőle. És csak egy vizsgálató maradt a világon: a bor és a kártya Ugy ám!

Gina egy ideig játszta a kétségbeesettel, Haragudott, hogy sem szeretetre, sem gyűlöletre nem méltatom őt... De szivemben szünetet tartott minden érzelem, mely elveszett szerelmem alkatrészeit képezte. Ginához már csak romjait hoztam e szerelemnek; ő újra fölépi é azokat — hát lehetséges-e, hogy végkép lerontsa?...

Folyt. köv.

Sebesy Bassett Wilmos
idegen nyelvek tanintézete, hölgyek és urak számára
Debreczen, Városi bérház, III. lépcső, I. emelet 6. szám.

Gyakorlati tanítása az
Angol, Francia, Német és Olasz
nyelveknek.

Kitünően szervezett tanári-kar.

Állandó felügyelőnő a hölgyek számára.

Beiratások reggel 8 órától este 8 óráig.

Kivánatra prospectust küldök.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.